

การศึกษาสมรรถนะของอาจารย์พยาบาล ในยุคการเปลี่ยนแปลง ของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

Competencies of Nursing Instructors in the Disruptive Era of Police Nursing College, Royal Thai Police

ธนวรรณ จงธนภมร^{*1} ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์²

Thanawan Jongthanakamol^{*1} Likitkul Kulrattanakrak²

¹โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10330

¹Police General Hospital, Royal Thai Police, Bangkok, Thailand 10330

²สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10160

²Leadership and Innovation in Educational Administration, Siam University, Bangkok, Thailand 10160

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ และเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของสมรรถนะอาจารย์พยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประชากรในการวิจัย คือ อาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลได้ทั้งสิ้น 28 คน คิดเป็นร้อยละ 90.32 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ และ ด้านความเป็นตำรวจ รวมทั้งสิ้น 43 สมรรถนะ โดยพบสมรรถนะที่มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน 22 สมรรถนะ ซึ่งสมรรถนะที่ควรพัฒนามากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ 1) ความสามารถผลิตสื่อและใช้สื่อออนไลน์เพื่อการศึกษาเรียนรู้ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง 2) ความสามารถออกแบบการเรียนรู้สร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน 3) ความสามารถออกแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 4) ทักษะด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในยุคการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีเสมือนจริง ความเป็นจริงเสริม จักรวาลเสมือน ข้อมูลขนาดใหญ่ ปัญญาประดิษฐ์ บล็อกเชน และ 5) ความรอบรู้สามารถโน้มน้าวให้บุคลากรองค์กรเห็นภาพเป้าหมายร่วมกันตามลำดับ ผลการศึกษานี้สามารถนำไปออกแบบกิจกรรมฝึกอบรมอาจารย์พยาบาล เป็นหัวข้อในการประเมินสมรรถนะที่ครอบคลุมในทุกมิติ และเป็นข้อมูลในการจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พยาบาลที่เหมาะสม

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น, สมรรถนะอาจารย์พยาบาล, ยุคการเปลี่ยนแปลง

Abstract

The nursing field is undergoing rapid change, requiring educators to adapt their skillsets. This study aimed to identify the competencies needed by nursing instructors in the Royal Thai Police's Police Nursing College during this disruptive era. A survey was conducted among 28 nursing educators. Analysis involved

Corresponding Author: *E-mail: Borbudd@gmail.com

*วิทยานิพนธ์ ศึกษาสาตรมหาบัณฑิต (ภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสยาม

วันที่รับ (received) 2 เม.ย. 2567 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 22 พ.ค. 2567 วันที่ตอบรับ (accepted) 1 มิ.ย. 2567

calculating frequencies, percentages, means, and utilizing a modified priority need index.

The study identified 43 essential competencies for nursing instructors categorized into four key areas: learning management, leadership, evidence-based nursing practice, and policing. Further analysis revealed 22 crucial competencies requiring development. These top priorities included, the ability to produce and utilize online learning materials with appropriate copyright adherence, designing creative and tailored learning experiences, adeptness in employing innovative teaching methods to accommodate diverse learner needs, proficiency in managing innovative learning tools and the ability to persuade organizational personnel to see the common goal. Institutions can use these results for comprehensive performance evaluation in all dimensions, design appropriate training activities for nursing instructors, and provide information for prioritizing the development of nursing instructors' competencies.

Keywords: Priority Need Index, Competency, Nursing Instructors, Disruptive Era, College

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ เปลี่ยนไปอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาพยาบาล โดยผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนพยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่มากขึ้น การจัดเก็บข้อมูลหรือประมวลผลข้อมูลผ่านระบบคลาวด์ เทคโนโลยีบล็อกเชน ระบบสารสนเทศ ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานความเร็วของการติดต่อสื่อสาร ความแม่นยำและถูกต้องของข้อมูล รวมถึงการแพทย์ การพยาบาลทางไกล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาพยาบาลและวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก ส่งผลกระทบโดยตรงต่ออาจารย์พยาบาลที่ต้องปรับตัวเพื่อให้มีสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอ ใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาพยาบาล

ด้านที่ 2 โครงสร้างประชากรและอุบัติการณ์โรคที่เปลี่ยนแปลงไป ประเทศไทยอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างอายุของประชากร โดยมีสัดส่วนของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มมากขึ้น คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทยจะมีประชากรทั้งสิ้น 66.05 ล้านคน เป็นประชากรวัยเด็ก (แรกเกิดถึงอายุ 14 ปี) ร้อยละ 16.8 ผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 19.21¹ มีการคาดการณ์จากสภาพนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่าในปี พ.ศ. 2583 มีผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 31.28 กลุ่มโรคที่เป็นปัญหาของประชากรเปลี่ยนแปลงไป² เช่น การเพิ่มอุบัติการณ์ของโรคทางผู้สูงวัย โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคทางเมตาบอลิก เป็นต้น ส่งผลกระทบให้การศึกษาพยาบาล

ต้องมีการปรับเปลี่ยนในการดูแลและป้องกันระดับ ปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และ ตติยภูมิ อาจารย์พยาบาลต้องมีความรู้และทักษะในการดูแลผู้ป่วยในกลุ่มโรคดังกล่าวอย่างละเอียดและลึกซึ้งมากขึ้น รวมถึงออกแบบการเรียนการสอน ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว³

ด้านที่ 3 มุมมองที่เปลี่ยนแปลงไปของระบบสุขภาพ ปัจจุบันประชาชนมีความตื่นตัวมากขึ้น เกิดการพัฒนาความเข้มแข็งของภาคประชาชนที่จะสร้างระบบดูแลสุขภาพของตนเอง (Community health system)⁴ แนวคิดของการพัฒนาระบบการดูแลระยะยาว การเปลี่ยนแปลงวิธีการพัฒนาระบบการดูแลระยะยาว การเปลี่ยนแปลงวิธีการพยาบาลดูแลผู้ป่วยเป็นแบบองค์รวม การดูแลผู้ป่วยในระยะสุดท้าย ซึ่งมุมมองและแนวคิดต่อการรักษาพยาบาลที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การศึกษาของพยาบาลต้องมีการปรับเปลี่ยนตาม อาจารย์พยาบาลต้องมีสมรรถนะในการบูรณาการการดูแลสุขภาพของระบบและเป็นผู้เชื่อมโยงการเดินทางเข้าสู่ระบบการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยเข้าด้วยกัน

ด้านที่ 4 ประเด็นทางสุขภาพอื่นๆ เช่น ประเด็นของความเท่าเทียมทางสาธารณสุข การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม ภาวะความแปรปรวนของสภาวะภูมิอากาศ⁵ ปัญหาโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ ในสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล ที่ต้องทำให้อาจารย์พยาบาลมีทักษะการคิด วิเคราะห์โรคที่เกิดขึ้นมาใหม่เพื่อใช้ในการศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาลจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะ เทคนิค ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ ถอดบทเรียนให้แก่ นักศึกษาพยาบาลให้สามารถดูแลผู้ป่วยได้แม้ไม่เคยให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคที่เกิดขึ้นใหม่มาก่อน การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลบนหอผู้ป่วยจำเป็นต้องเลื่อนการฝึก

ปฏิบัติออกไป มีการใช้กรณีศึกษาในการอธิบายปัญหาฝึกปฏิบัติโดยใช้สถานการณ์จำลองและห้องปฏิบัติการเพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามสถานการณ์ อาจารย์พยาบาลต้องมีสมรรถนะทักษะการปรับตัวและเรียนรู้ตลอดเวลา (Life Long Learning)⁶

การเรียนการสอนของพยาบาลในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง มีความแตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเดิมในหลายมิติ ซึ่งบุคคลที่ต้องมีการปรับตัวมากที่สุดคือ อาจารย์พยาบาล การที่บุคคลมีสมรรถนะที่ไม่เพียงพอหรือขาดสมรรถนะ อาจไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าหากอาจารย์พยาบาลทราบสมรรถนะ ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะ จะทำให้สามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความสำเร็จของนักศึกษาพยาบาลและสถาบันการศึกษา^{7,8}

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นสถาบันที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์เฉพาะ มีความเชื่อว่าการพยาบาลที่มีคุณภาพจะต้องปฏิบัติอยู่บนพื้นฐานของศาสตร์ทางการพยาบาลและบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นองค์รวมครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ สามารถปฏิบัติการพยาบาลช่วยเหลือเบื้องต้นและปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่ฉุกเฉินตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในการศึกษาสมรรถนะและความต้องการจำเป็นของสมรรถนะอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติในยุคการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาอาจารย์พยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

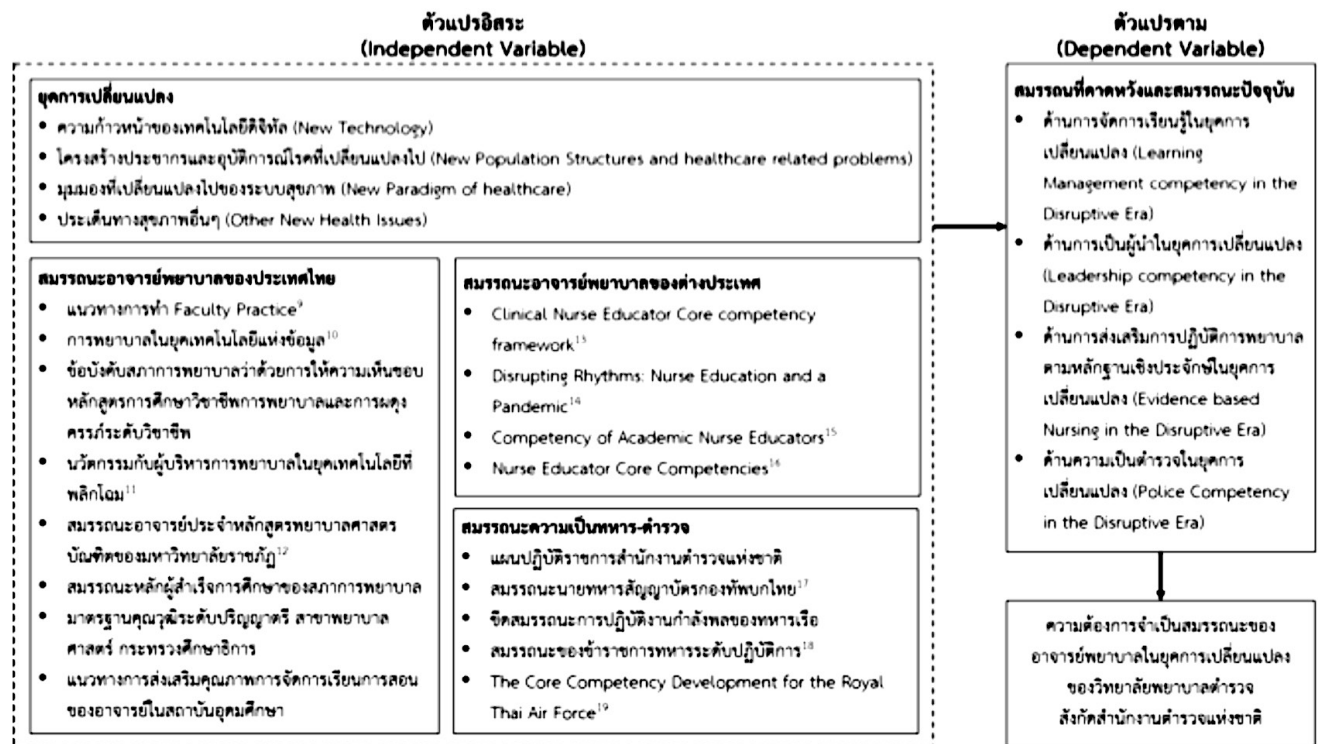
1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ในยุคการเปลี่ยนแปลง
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของสมรรถนะอาจารย์พยาบาลตำรวจ ในยุคการเปลี่ยนแปลง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องทั้ง 4 ด้าน สมรรถนะอาจารย์พยาบาลอาจารย์ของประเทศไทย ของต่างประเทศ และ ความเป็นทหาร-ตำรวจ กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเบื้องต้นดังแสดงในภาพที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์สมรรถนะอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามโดยนำผลการสังเคราะห์สมรรถนะมาสร้างข้อคำถามในเครื่องมือวิจัยเป็นคำถามปลายปิดในรูปแบบประมาณค่า 5 ระดับ แล้วจึงตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})²⁰ โดยมีประชากรในการวิจัยได้แก่ อาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจและปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2566 โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 31 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ 1) อาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ 2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์หรือสาขาอื่นโดยต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ 3) มีประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี เกณฑ์การคัดออกได้แก่ อาจารย์พยาบาลที่ไม่ให้ความร่วมมือในการแบบสอบถามหรือ ไม่สามารถตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ได้ โดยเก็บข้อมูลได้ 28 ฉบับ (ร้อยละ 90.32)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสองคู่ คือ สมรรถนะที่คาดหวัง และ สมรรถนะปัจจุบัน ลักษณะเครื่องมือเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดตามแนวคิดของลิเคิร์ท²¹ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลสูตินรีเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ หัวหน้าแผนกบริหารจัดการหลักสูตร กรมแพทย์ทหารเรือ และ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหารและประกันคุณภาพหลักสูตร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม วิเคราะห์หาความตรงเชิงเนื้อหา และดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 0.75-1 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่ประชากรจำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีของครอนบาช (Cronbach)

โดยใช้ค่าความเที่ยงมากกว่า 0.7 โดยเครื่องมือวิจัยนี้มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.961

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลตำรวจ หนังสือรับรองเลขที่ วจ23/2567 รหัสโครงการ Nq118-66 (Full Board Review)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความต้องการจำเป็นใช้เทคนิค PNI^{modified} ค่าดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับความสนใจพัฒนา มากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า สมรรถนะที่มีค่าดัชนี PNI^{modified} เท่ากับหรือมากกว่าค่าเฉลี่ย PNI^{modified} ถือว่าเป็นสมรรถนะที่มีความจำเป็นต้องพัฒนา

ผลการวิจัย

สมรรถนะของอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วยจำนวน 4 กลุ่ม 43 สมรรถนะ
ดังนี้ กลุ่มที่ 1 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคการ
เปลี่ยนแปลง (Learning Management competency) จำนวน 22 สมรรถนะ กลุ่มที่ 2 สมรรถนะด้านการเป็นผู้นำ
ในยุคการเปลี่ยนแปลง (Leadership competency) จำนวน

7 สมรรถนะ กลุ่มที่ 3 สมรรถนะการส่งเสริมการปฏิบัติการ
พยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในยุคการเปลี่ยนแปลง
(Evidence based Nursing) จำนวน 7 สมรรถนะ กลุ่มที่ 4
สมรรถนะด้านความเป็นตำรวจในยุคการเปลี่ยนแปลง
(Police Competency) จำนวน 7 สมรรถนะ

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย / เพศหญิง	0 / 0	0.00 / 100.00
อายุ น้อยกว่า 30 ปี	2	7.14
อายุ 30-39 ปี	8	28.57
อายุ 40-49 ปี	8	28.57
อายุ 50-60 ปี	10	35.72
วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท	20	71.43
วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาเอก	8	28.57
จำนวนปีที่สอน		
1-5 ปี	8	28.57
6-10 ปี	4	14.29
11-15 ปี	10	35.71
16-20 ปี	2	7.14
21-25 ปี	3	10.72
ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป	1	3.57

จากตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ
แบบสอบถามประกอบด้วยอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาล
ตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าจากผู้ตอบ
แบบสอบถามจำนวน 28 ท่าน ทั้งหมดเป็นเพศหญิง ร้อยละ
100.00 โดยพบกลุ่มอายุมากที่สุดคือ 50-60 ปี ร้อยละ 35.72

รองลงมาคือ 40-49 ปี และ 30-39 ปี เท่ากันสัดส่วนเป็น
ร้อยละ 28.57 ตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญา
โทมากที่สุดร้อยละ 71.43 รองลงมาคือ ระดับปริญญาเอก
ร้อยละ 28.57 ส่วนประสบการณ์สอนมากที่สุด 11-15 ปี ร้อยละ
35.71 รองลงมาคือ 1-5 ปี ร้อยละ 28.57

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสมรรถนะอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ข้อรายการ	PNI modified	ลำดับ
กลุ่มที่ 1 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคการเปลี่ยนแปลง		
1.1 สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ (Analyze)		
1.1.1 มีทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อบ่งชี้ของผลการเรียนรู้และนำไปใช้	0.125	35
1.1.2 มีทักษะด้านการวินิจฉัยปัญหาของผู้เรียน สามารถช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา	0.171	28
1.1.3 มีทักษะในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	0.193	17

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสมรรถนะอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ต่อ)

ข้อรายการ	PNI modified	ลำดับ
1.2 สมรรถนะด้านการออกแบบ (Design)		
1.2.1 สามารถออกแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตามผู้เรียนเป็นรายบุคคล	0.280	3
1.2.2 มีทักษะออกแบบการเรียนการสอน ที่คำนึงถึงและเชื่อมโยงพฤติกรรมเข้าด้วยกัน	0.236	9
1.2.3 สามารถออกแบบการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรม	0.295	2
1.3 สมรรถนะด้านการพัฒนา (Development)		
1.3.1 มีทักษะด้านการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และพัฒนานวัตกรรม ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนยุคการเปลี่ยนแปลง	0.262	6
1.3.2 สามารถผลิตสื่อและใช้สื่อออนไลน์เพื่อการศึกษาเรียนรู้ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง	0.302	1
1.4 สมรรถนะด้านการดำเนินการ (Implement)		
1.4.1 มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนในห้องเรียน นอกห้องเรียนและแบบผสมผสาน	0.218	10
1.4.2 มีทักษะด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงหรือพื้นที่จริง ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	0.169	29
1.4.3 มีทักษะในการโค้ชแก่ผู้เรียน	0.179	25
1.4.4 มีทักษะด้านการใช้สถานการณ์จำลอง ในการเรียนการสอน	0.169	30
1.4.5 มีทักษะด้านการแนะนำด้านการสืบค้นแหล่งความรู้ที่ครอบคลุม รวมถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัล	0.123	36
1.4.6 มีทักษะด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในยุคการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีเสมือนจริง ความเป็นจริงเสริม จักรวาลนฤมิต ข้อมูลขนาดใหญ่ ปัญญาประดิษฐ์ เทคโนโลยีบล็อกเชน	0.276	4
1.4.7 มีทักษะการสื่อสาร ใช้ภาษาที่มีเหตุผลชัดเจนและเข้าใจง่าย	0.188	20
1.5 สมรรถนะด้านการประเมินผล (Evaluation)		
1.5.1 สามารถออกแบบการประเมินและวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	0.198	14
1.5.2 มีทักษะด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน	0.176	27
1.5.3 มีทักษะการตรวจสอบและการประกันคุณภาพเพื่อประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน ของหลักสูตร ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยยึดผลลัพธ์เพื่อการเปรียบเทียบ และการติดตามความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง	0.191	19
1.5.4 มีทักษะด้านการระบุโอกาสของการเปลี่ยนแปลงและจัดการกระบวนการเปลี่ยนแปลง	0.193	18
1.5.5 มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการประเมินผลทั้งในระบบปกติและรูปแบบออนไลน์	0.181	24
1.5.6 มีทักษะด้านการติดตามประเมินผลวิธีการสอนกับผลลัพธ์ของนักศึกษา	0.209	11
1.5.7 ทักษะด้านการติดตามประเมินผลความต้องการของนักศึกษา	0.188	21
กลุ่มที่ 2 สมรรถนะการเป็นผู้นำในยุคการเปลี่ยนแปลง		
2.1 มีความเป็นผู้นำ สามารถให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรได้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	0.183	23
2.2 มีความรอบรู้ สามารถโน้มน้าวให้บุคลากรองค์กรเห็นภาพเป้าหมายร่วมกัน	0.269	5
2.3 มีทัศนคติที่ดี ส่งเสริมพลังงานเชิงบวก ตอบสนองต่อนโยบายของผู้บริหารอย่างเหมาะสม	0.179	26
2.4 มีเจตคติที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างวิชาชีพ	0.198	15

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของสมรรถนะอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ต่อ)

ข้อรายการ	PNI _{modified}	ลำดับ
2.5 มีทัศนคติ เป็นกลางยุติธรรม เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างวิชาชีพ	0.197	16
2.6 เป็นผู้ที่สามารถตั้งศักยภาพในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นวัตกรรมของบุคลากร ในองค์กร	0.245	8
2.7 สามารถเผชิญต่อความเสี่ยงและความท้าทายได้อย่างชาญฉลาด	0.205	12
กลุ่มที่ 3 สมรรถนะการส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในยุคการเปลี่ยนแปลง		
3.1 มีทักษะด้านการค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือทางด้านวิชาการ	0.129	34
3.2 มีทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจวิจัยข้อมูลที่ถูกต้อง	0.168	31
3.3 มีทักษะด้านการสังเคราะห์องค์ความรู้ สร้าง และเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่	0.200	13
3.4 สามารถนำข้อมูลจากหลักฐานเชิงประจักษ์ร่วมกับความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มาวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	0.142	32
3.5 มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.120	37
3.6 สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ เพื่อให้ผู้รับบริการที่ได้รับข้อมูลที่ชัดเจนครบถ้วน	0.255	7
3.7 มีองค์ความรู้ถึงผลกระทบของโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไปและโรคอุบัติใหม่	0.186	22
กลุ่มที่ 4 สมรรถนะด้านความเป็นตำรวจในยุคการเปลี่ยนแปลง		
4.1 มีความยุติธรรมจริยธรรมและหลักกฎหมายที่ทันสมัย	0.140	33
4.2 ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนและค่านิยมทางทหาร ตำรวจ	0.103	40
4.3 โปร่งใส ตรวจสอบได้เพื่อให้ประชาชนมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่	0.086	41
4.4 มีพันธะสัญญา ความจงรักภักดีต่อกองทัพและสถาบันหลักของชาติ	0.078	43
4.5 สามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับยุคที่เปลี่ยนแปลง	0.105	39
4.6 มีทักษะด้านการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เป็นภาวะคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างรวดเร็ว	0.111	38
4.7 มีทักษะด้านความยืดหยุ่น ประยุกต์ใช้วิธีการที่แตกต่างต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	0.086	42

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะของอาจารย์พยาบาลในยุคการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตารางที่ 2) พบว่ามี 22 สมรรถนะ จาก 43 สมรรถนะที่มีความจำเป็นต้องพัฒนา (มีค่าดัชนี PNI_{modified} เท่ากับหรือมากกว่าค่าเฉลี่ย 0.184) โดยสมรรถนะที่ควรได้รับการพัฒนา 5 ลำดับแรก ได้แก่ 1) สามารถผลิตสื่อและใช้สื่อออนไลน์เพื่อการศึกษาเรียนรู้ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง 2) สามารถออกแบบการเรียนรู้สร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน 3) สามารถออกแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตามความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 4) มีทักษะด้านนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในยุคการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีเสมือนจริง ความเป็นจริงเสริม จักรวาลนฤมิต ข้อมูลขนาดใหญ่ ปัญญาประดิษฐ์

บล็อกเชน 5) มีความรอบรู้สามารถโน้มน้าวให้บุคลากรองค์กรเห็นภาพเป้าหมายร่วมกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุดลำดับที่ 1 คือ ความสามารถผลิตสื่อและใช้สื่อออนไลน์เพื่อการศึกษาเรียนรู้ที่มีลิขสิทธิ์ สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทำนายผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลจากการเรียนแบบออนไลน์ในช่วงระบาดของโรคโควิด-19 พบว่า สถาบันการศึกษาที่มีการจัดรูปแบบการศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีกลยุทธ์การสอนหลากหลายทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลเกิดขึ้นในระดับมาก สมรรถนะการใช้สื่อออนไลน์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาลต้องเป็นผู้ออกแบบ

การสอน ผลิตและใช้สื่อออนไลน์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง²²

ลำดับที่ 2 สามารถออกแบบการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตาม ทฤษฎี การสร้างสรรค์ด้วยปัญญา เพื่อส่งเสริมทักษะสร้างสรรค์และนวัตกรรม พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย มีความต้องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก²³ และสอดคล้องกับการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาล พบว่าการพัฒนาสมรรถนะการจัดการศึกษามีความแตกต่างจากการออกแบบการเรียนรู้แบบที่ผ่านมามาก²⁴

ลำดับที่ 3 สามารถออกแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตามความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตรงกับการศึกษาการพัฒนาแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล ในการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง ที่ได้ทำการพัฒนาแผนพัฒนาตนเองรายบุคคลของนักศึกษาพยาบาล พบว่าสามารถให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาตนเองและบรรลุเป้าหมาย ที่คาดหวังไว้ และยังช่วยให้นักศึกษาพยาบาล ในด้านการจัดการตนเอง และการสร้างแรงจูงใจต่าง ๆ ระหว่าง การศึกษาด้วย ซึ่งสิ่งนี้เป็นการพัฒนาอาจารย์พยาบาลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม²⁵

เมื่อคำนวณค่าความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้าน ความเป็นตำรวจอยู่ในอันดับน้อยสุด อาจเป็นเพราะอาจารย์ พยาบาลตำรวจส่วนใหญ่จบการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาล ตำรวจ และได้รับการปลูกฝังทางด้านระเบียบวินัยและความเป็น ตำรวจอย่างเคร่งครัด ทำให้มีระดับสมรรถนะปัจจุบันอยู่ใน ระดับสูง เมื่อคำนวณค่าดัชนี PNI_{modified} จึงมีค่าน้อย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. สมรรถนะของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัย พยาบาลตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติในยุคการ เปลี่ยนแปลงประกอบด้วยสมรรถนะทั้งหมด 4 กลุ่ม 43 สมรรถนะ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจสามารถนำไปเป็นหัวข้อ ในการประเมินสมรรถนะที่ครอบคลุมในทุกมิติ รวมถึงอาจใช้ เป็นเครื่องมือในการเปรียบเทียบสมรรถนะอาจารย์พยาบาลกับ วิทยาลัยพยาบาลอื่นๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

2. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคการ เปลี่ยนแปลงประกอบด้วย การวิเคราะห์ 3 สมรรถนะ การออกแบบ 3 สมรรถนะ การพัฒนา 2 สมรรถนะ การดำเนินการ 7 สมรรถนะ และ การประเมินผล 7 สมรรถนะ รวมเป็น 22 สมรรถนะ วิทยาลัยพยาบาลอาจพิจารณา องค์ประกอบและสมรรถนะดังกล่าว เพื่อวางแผนและพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมถึงพัฒนา กิจกรรมการฝึกอบรมสำหรับอาจารย์พยาบาลที่เหมาะสม

3. วิทยาลัยพยาบาลสามารถใช้ข้อมูลผลการวิจัย ลำดับสมรรถนะที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากไปน้อย จัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์พยาบาล ให้เหมาะสมกับทรัพยากร เวลา เงินทุนของแต่ละสถาบัน อาจารย์พยาบาลสามารถนำผลการศึกษาเพื่อเป็นกรอบ ในการพัฒนาตนเอง ค้นหาสมรรถนะที่ตนเองยังขาด และ วางแผนพัฒนาสมรรถนะของตนเองอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสมรรถนะอาจารย์พยาบาลที่มีอัตลักษณ์ คล้ายกัน เช่นในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม เพื่อสามารถนำไปพัฒนาอาจารย์พยาบาลในวงกว้างขึ้นเพื่อ ตอบสนองความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ เพื่อสามารถผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ พยาบาลตำรวจ เพื่อนำไปพัฒนาจัดทำหลักสูตรในการ เสริมสร้างสมรรถนะอาจารย์พยาบาลตำรวจที่ประสิทธิภาพ การเป็นอาจารย์ยังน้อยหรืออาจารย์พยาบาลที่ต้องการเพิ่ม สมรรถนะ โดยเฉพาะสมรรถนะที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูง เช่น สมรรถนะด้านการผลิตสื่อและใช้สื่อออนไลน์ เพื่อ การศึกษาเรียนรู้ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง หรือสมรรถนะด้านการ ออกแบบการเรียนรู้สร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมเพื่อ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

3. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะ ปัจจัย ส่วนบุคคล เช่น อายุ ประสบการณ์ การศึกษา เพศ หรือ ปัจจัย ด้านองค์กร เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบาย การสนับสนุน ทรัพยากรทางการศึกษา เป็นต้น

References

1. Jones P. The Aging Society: Opportunities and Business Challenges. *Business Administration and Management Journal Review*. 2018; 10(1), 1-6. (In Thai)
2. GBD 2021 Demographics Collaborators. Global age-sex-specific mortality, life expectancy, and population estimates in 204 countries and territories and 811 subnational locations, 1950-2021, and the impact of the COVID-19 pandemic: a comprehensive demographic analysis for the Global Burden of Disease Study 2021. *Lancet*. 2024;403(10440):1989-2056.
3. Pongtriang P, Soontorn T, Sumleepun J, & Chuson N. Emergency Scenario-Based Training Curriculum Development: Enhancement of Caregivers for the Elderly' Emergency Assistance Competency in a Rural Thai Community. *SAGE Open Nursing*. 2024 ;20(1):1-14.
4. Utaisang A, Cheumnok W, Pomsakha Na Sakongnakhon N, Junsevg K, & Dumrongpakapakorn P. Bedridden Patients Care through Family Caregiving and Community-Based Model in New Normal. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*. 2023; 24(3): 415-23 (In Thai)
5. Jaramillo Arias M, Kulkarni N, Le A, Holder CL, Unlu I, & Fu ES. Climate Change, Emerging Vector-Borne Illnesses, and Anesthetic Considerations. *Cureus*. 2024;16(4):1-7.
6. Álvarez-Nieto C, Richardson J, Parra-Anguita G, Linares-Abad M, Huss N, Grande-Gascón M, et al. Developing digital educational materials for nursing and sustainability: The results of an observational study. *Nurse Education Today*. 2018; 60(1):139-46.
7. Turner K, Sitanon T, Charoensuk S, Maneesakorn S, & Sawaengdee K. Nurse Competencies and associated factors in the context of nursing education institutions in Thailand. *Journal of Nursing Division* 2019; 46(3): 2-19.
8. Salminen L, Tuukkanen M, Clever K, Fuster P, Kelly M, Kielé V, et al. The competence of nurse educators and graduating nurse students. *Nurse Education Today*. 2021; 98(1): 1-6.
9. Committee of The Thailand Nursing and Midwifery Council. Proceeding of 2/2022. The Thailand Nursing and Midwifery Council, Nonthaburi. 2022. (In Thai)
10. Preechakoon B, Molek R, Chuwongin D, Gongmuang P, & Sombutboon M. Nursing in Data Technology Era. *The Journal of Chulabhorn Royal Academy*. 2021; 3(1): 19-39. (In Thai)
11. Kulnitichai W, Aree P, & Sritoomma N. Innovation and Nursing Managers in Disruptive Technology Era. *Journal of Nursing Science Christian University of Thailand*. 2021; 8(2): 110-21. (In Thai)
12. Buachu T, Phutiariyawat J, & Wichitputchraporn W. Exploratory factor analysis: a Component of Competency for Improving Competitiveness in the 21st Century of the Rajabhat University's Nursing Instructors. *Journal of The Police Nurses*. 2021; 13(1): 123-35. (In Thai)
13. Ye J, Tao W, Yang L, Xu Y, Zhou N, & Wang J. Developing core competencies for clinical nurse educators: An e-Delphi-study. *Nurse Education Today*. 2022; 109(1): 1-9.
14. Yancey NR. Disrupting Rhythms: Nurse Education and a Pandemic. *Nursing Science Quarterly*. 2020; 33(4): 299-302.

15. Satoh M, Fujimura A, & Sato N. Competency of Academic Nurse Educators. *SAGE Open Nursing*. 2020; 6(1): 1-11.
16. World Health Organization. Nurse educator core competencies. Geneva: World Health Organization; 2016.
17. Srichai T, Kulophas D, & Siribanpitak P. The Competency of royal Thai army commissioned officers in the 21st century. *Journal of the Association of Researchers*. 2020; 25(1): 46-60. (In Thai)
18. Thummachote R. Competency of Military Personnel at Operational Level. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 2018; 11(2): 414-28. (In Thai)
19. Buddhawan N, & Yamnill S. Professional Competency Development Model to Enhance the Royal Thai Air Force's Air Power. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. 2020; 14(5): 969-88. (In Thai)
20. Wongwanich S. Research on needs assessment. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2019. (In Thai)
21. Likert R. The Method of Constructing an Attitude Scale: A Sourcebook for Behavioral Scientists. Oxfordshire: Routledge; 2017.
22. Artiwitchayanon A, Srisopa P, & Wacharasin C. Factors Predicting Nursing Students' Learning Outcomes Through Online Learning during COVID-19 Pandemic. *Songklanagarind Journal of Nursing*. 2022; 42(2): 85-97. (In Thai)
23. Prarom S, Kamsorn S, & Sermsu S. A Development of the Learning Model Based on Constructionism to Develop Creative and Innovative Skills for Bachelor's Student of Nursing Program, Rajabhat University. *Journal of Saeng KhomKham Buddhist Studies*. 2023; 8(1): 16-33. (In Thai)
24. Aneakwit N, Wiboonchai N, Numsaeng P, Kraichan S, & Bunmat N. Development of the Instructional Competency of Nurse Instructors. *Mahasarakham Hospital Journal*. 2019; 15(1): 41-52. (In Thai)
25. Sangwichitr C, Kuankaew W, Meesiri P, Chatmontree J, Wiwoot P, & Renuros C. Development of Individual Development Plan to enhance learning skills in the 21st century among Nursing Students, Boromara-jonani College of Nursing, Nakhon Lampang. *Journal of Health Sciences Scholarship*. 2023; 10(1): 270-283. (In Thai)